

зацікавлена в розвитку безпекового співробітництва з ЄС, яке ґрунтується на спільних інтересах і позитивному досвіді. Водночас, стратегічне партнерство з потужною міжнародною організацією НАТО зміцнює позиції країни на міжнародній арені, надає доступ до додаткових можливостей захисту національних інтересів. Для європейської спільноти важливим є залучення України до спільного безпекового простору та розвитку спроможностей забезпечення регіональної безпеки і стабільності. Але, потенціал співробітництва залишається значною мірою нереалізованим через низку внутрішніх і зовнішніх факторів.

Література:

1. Хилько О.Л. Теоретичні підходи до визначення сутності поняття “національна безпека”. *Вестник Севастопольського государственного технического университета*. 2003. №50. С.181-190.
2. Аналітична доповідь Національного інституту стратегічних досліджень до позачергового Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України у сфері національної безпеки». URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2015-12/Dopovid_Prezidentps-0ab72.pdf (дата звернення: 12.10.2021).
3. Закон України «Про основи національної безпеки України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15> (дата звернення: 12.10.2021).
4. КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 12.10.2021).
5. Орел М. Г. Принципи, підходи та чинники розробки ефективної стратегії забезпечення політичної безпеки України. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2017. № 8. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1110> (дата звернення: 13.10.2021).

РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН НА РІВНІ ДЕРЖАВ

*Пастушенко А. О., к. іс. н., доцент,
Сургай К. П.*

Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця

Торгівля є складовою частиною життя всіх громадян та країн в цілому. В свою чергу вона відкриває кордони держав та прибирає «бар'єри» для суспільства в обміні/придбанні певного товару та/або послуги. Таким чином, людям надається більше можливостей та варіантів для вдосконалення їхнього добробуту. В свою чергу держави, беручи участь в міжнародній торгівлі, починають спеціалізуватися на певній галузі. І таким чином держава підіймає свій рівень конкурентоспроможності у зовнішній торгівлі. [2]

Оскільки основним актором міжнародних відносин є країни, то саме вони

відіграють важливу роль у встановленні торговельних відносин, адже самі від них залежить напрям міжнародної торгівлі та загальний розвиток міжнародних економічних відносин.

Держави для стабілізації діяльності та кооперації, що відбувається у міжнародній торгівлі застосовувати норми їхнього законодавства з метою захисту держави від негативних впливів на міжнародному ринку. Однак, це лише один з підвидів регулювання, коли держава без додаткового погодження вживати певних заходів у разі напруження у партнерських відносин між партнерами або організаціями.

Проте найчастіше процедура регулювання норм міжнародної торгівлі потребує попереднього узгодження з торговим партнером. Погодження спільних умов торгової політики, де не буде діяти митні збори при перетині кордону країн товарів та послуг чи двостороннє визнання сертифікатів якості, тощо. Подібне співробітництво можливе за наявності нормативно-правових угод. До прикладу між Україною та Польщею підтвердженням двосторонніх економічних відносин є: Угода 1993 року між Урядами Республіки Польщі та України про взаємне заохочення та захист інвестицій; Конвенція 1993 року між Урядами країн про уникнення подвійного оподаткування доходів і майна та попередження податкових ухилень; Угода між Урядом Республіка Польща та Кабінетом Міністрів України про економічне співробітництво, підписана у 2005 році. Наведені угоди свідчать про ретельну підготовку [1]

Також багатостороннє погодження характерне для в тому випадку, коли регулювання торгових відносин та усієї торгової політики в цілому залежить від декількох членів та інших додаткових угод. Таким прикладом є Генеральна угода про тарифи й торгівлю 1994 року: «Кожен член СОТ зобов'язаний проводити перегляд своєї торгової політики стосовно подання повідомлень щодо державних торгових підприємств до Ради з торгівлі з товарами з дотриманням Домовленості про положення Генеральної угоди з тарифів і торгівлі 1994 року. При проведенні подібних переглядів кожен член повинен взяти до уваги необхідність забезпечення максимально можливої відкритої інформації у своїх повідомленнях з метою надати можливість для об'єктивної оцінки характеру діяльності таких підприємств, а також впливу їхньої діяльності на міжнародну торгівлю». [3]

Держави, зважаючи на її втручання в аспекти ведення міжнародної торгівлі в світі, може вести лібералізовану чи протекціоністську торгову політику. Лібералізована державна політика торгівлі передбачає на відкриття кордонів та свого державного ринку, тим самим майже не втручаючись в функціонування внутрішнього ринку між суб'єктами світового господарства. Така політика спонукає до зростання конкуренції та спеціалізації на конкретному виробництві з метою закріпити своє положення як основного гравця на ринку.

Державна політика протекціонізму зовсім протилежна політиці лібералізації через те, що при застосуванні протекціоністської політики торгівлі закриваються державні кордони для іноземних підприємств. Це обмеження у торгівлі стосовно закордонних підприємств та постачальників. З одного боку,

такі заходи дають можливість вітчизняним виробникам закріпитися на державному рівні, підвищуючи національний дохід держави, але з іншого боку, держава лишається шансу на ефективну співпрацю з іншими країнами та виробниками, що негативно впливає на імідж держави на міжнародній арені. Однак, не буває визначеної державної торгової політики на весь час існування держави: певний період може застосовуватися лібералізована політика, а на її зміну через певний проміжок часу прийде політика протекціонізму. Єдиної торгової політики не існує, бо ситуація як всередині країни, так і на міжнародній арені змінюється. Аби запровадити ту чи іншу торгову політику, вона має проаналізувати наявні аспекти діяльності торгівлі всередині країни та можливі відповіді від своїх партнерів.

Отже, економічні зв'язки, які нині існують у світі між підприємствами, транс-національними корпораціями, державами, міжнародними організаціями сприяють розвитку міжнародних економічних відносин та створення міжнародного ринку товарів та послуг. Задля збереження своєї конкурентоспроможності, держави ретельно слідкують за змінами, що відбуваються на міжнародному ринку з метою забезпечення вигідних умов співпраці та збуту власної продукції. Саме регулювання угод, норм та правил ведення міжнародних торговельних відносин допомагають уникнути міжнародних суперечок та можливих конфліктних ситуацій між акторами міжнародних відносин. В кінцевому результаті, держава самостійно обирає вектор розвитку та дії у веденні міжнародних торговельних відносин з іншими учасниками міжнародного ринку.

Література:

1. Польша в Україні: Економічне. URL:: <https://www.gov.pl/web/ukraine-uk/ukraine> (дата звернення: 19.10.2021).
2. Савельєв Є. В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів. Тернопіль: Економічна Думка, 2000. С. 18-19.
3. Генеральна угода про тарифи й торгівлю 1994 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_003#n8 (дата звернення: 19.10.2021).

ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ АСПЕКТИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

*Пастушенко А.О., к. іс. н., доцент,
Тетірко Т. І.*

Харківський національний економічний університет ім. Семе́на Кузне́ця

Глобалізація є одним з вирішальних факторів, що впливає на розвиток світової економіки з кінця ХХ – початку ХХІ ст. Сучасна світова система ґрунтується на економічній, культурній, політичній взаємодії, тому всі процеси, які відбуваються у рамках цієї системи, є взаємопов'язаними та не можуть розглядатися окремо один від одного. Завдяки цій взаємодії й відбувся перехід на вищу стадію інтернаціоналізації господарської та інших систем,